

Силабус курсу

«Судова експертиза»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 262 Цивільний захист

Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Освітньо-професійна програма «Економічна
безпека та фінансові розслідування»

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу

Юрій Пілюков

Контактна інформація

yuriy_pilyukov@ukr.net, +380673511962

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Судова експертиза» сприяє підготовці фахівців у сфері права. Основною метою вивчення дисципліни є формування у студентів поглиблених теоретичних знань та практичних навичок використання спеціальних знань у формі призначення та проведення судової експертизи, оцінки її результатів під час розслідування кримінальних правопорушень.

В процесі вивчення дисципліни студенти мають можливість ознайомитись з предметом, системою, принципами та методами судової експертизи, законодавчою базою, що регламентує судово-експертну діяльність, правами та обов'язками експерта, класифікацією судових експертиз та системою державних судово-експертних установ в Україні. Вивчити структуру загальної методики експертного дослідження та набути знань окремих методик криміналістичних експертиз.

Таким чином, вивчення дисципліни «Судова експертиза» дозволить студентам поглибити знання та практичні навички з Кримінального процесу та Криміналістики в частині призначення судових експертиз та оцінки висновків експерта під час розслідування кримінальних правопорушень, що є невід'ємною складовою їх правових знань зі спеціальності «Право».

Структура курсу

Години л/п	Тема	Результати навчання	Завдання

4/4	Тема 1. Теоретичні основи судової експертології: поняття, завдання, категорії.	Оволодіти поняттям та загальними положеннями судової експертології як науки про загальну теорію судової експертизи, її концептуальними основами, системою, структурою, завданнями та категоріями	тести
4/4	Тема 2. Організаційне забезпечення судово-експертної діяльності. Класифікація та сучасні можливості судових експертиз	З'ясувати поняття «судово-експертна діяльність», як об'єкт пізнання. Знати історію становлення, розвитку та сучасний стан експертної діяльності та експертних установ в Україні. Поняття, зміст та принципи судово-експертної діяльності, її законодавче, технічне, інформаційне забезпечення та класифікацію судових експертиз.	тести
2 2	Тема 3. Види спеціальних знань. Суб'єкти судово-експертної діяльності. Права, обов'язки та відповідальність експерта.	Оволодіти поняттям «спеціальні знання», їх видами та формами використання у кримінальному процесі. З'ясувати поняття та сутність судової експертизи, її предмету, об'єктів, завдань та методів. Визначити види, освітні і професійні вимоги до суб'єктів судово-експертної діяльності, права, обов'язки, відповідальність судового експерта та процедуру атестації судових експертів.	тести
2/2	Тема 4. Державні спеціалізовані судово-експертні установи України.	Ознайомитися з історією експертних установ України, її сучасною системою, правовими та організаційними зasadами діяльності, зокрема: Науково-дослідних установ судових експертиз МЮУ, судово- медичних та судово-психіатричних установ МОЗУ, МОУ, СБУ, ДПСУ, завданнями та функціями Експертної служби МВС України та видами експертних досліджень, які в них проводяться.	тести
4/4	Тема 5. Експертна технологія. Висновок експерта як джерело доказів.	Навчитись здійснювати підготовку матеріалів для призначення експертизи. Розуміти висновок експерта як джерело судового доказу. Ознайомитись із структурою висновку експерта, порядком опису об'єктів та їх ознак, правилами складання дослідницької частини, описом процесу дослідження, викладенням підсумків дослідження, їх науковим обґрунтуванням та формулюванням висновків, навчитись здійснювати його оцінку.	Питання, кейси
4/4	Тема 6. Експертні методики. Організація проведення трасологічних досліджень.	Вивчити поняття, структуру, види та функції експертних методик та їх сутність. Ознайомитись з видами та підвідами трасологічних експертиз, навчитись здійснювати підготовку матеріалів для проведення діагностичних, ідентифікаційних, класифікаційних та ситуаційних трасологічних	Питання, кейси

		експертиз, формулювати найбільш типові питання у поставах про їх призначення.	
2/2	Тема 7. Організація провадження балістичних досліджень та холодної зброї.	Ознайомитись з видами та підвидами балістичних експертиз, та холодної зброї. навчитись здійснювати підготовку матеріалів для проведення діагностичних, ідентифікаційних та ситуаційних балістичних експертиз, формулювати найбільш типові питання у поставах про їх призначення.	Питання, кейси
2/2	Тема 8. Організація провадження криміналістичних досліджень документів.	Ознайомитися з основами експертної методики провадження криміналістичних досліджень документів, видами та підвидами почеркознавчих, авторознавчих та технічних експертиз документів. Навчитись здійснювати підготовку матеріалів для проведення діагностичних, ідентифікаційних та класифікаційних експертиз документів, формулювати найбільш типові питання у поставах про їх призначення.	Питання, кейси
2/2	Тема 9. Взаємодія судово-експертних установ з правоохоронними органами	Засвоїти поняття, сутність та значення взаємодії експертних установ з правоохоронними органами та іншими експертними установами. З'ясувати правові підстави взаємодії та їх види. Розуміти зміст наукових консультацій, науково-методичної роботи.	тести
2/2	Тема 10. Міжнародне співробітництво у сфері судової експертизи	Оволодіти поняттями, правовими зasadами, завданнями та формами міжнародного співробітництва у галузі судової експертизи. Знати суб'єктів міжнародного співробітництва в галузі судово-експертної діяльності. Знати особливості співробітництва Експертної служби МВС України з міжнародними судово-експертними установами та їх напрямами, порядок залучення фахівців з інших держав для спільного проведення судових експертиз. Володіти інформацією про міжнародне наукове співробітництво у сфері судово-експертної діяльності.	тести

Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2589.

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25- 26 (29.06.2001). – Ст. 131.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Голос України. – 2012. – № 90-91.

4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.

5. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

6. Біленчук П.Д. Криміналістика. Кредитно-модульний курс : підручник / П.Д. Біленчук, Г.С. Семаков. – 4-те вид., змін., допов. і доопр. – К.: ВД Дакор. – 2014. – 520 с.

7. Інноваційне обладнання, пристрой для експертно-криміналістичних досліджень та окремі процесуальні питання проведення судових експертиз / за ред. Ю .В. Циганюк. – Хмельницький: ТОВ «Хмельницький центр нових технологій та інновацій», 2020. – 229 с.

8. Криміналістика: підручник./ В.В. Пясковский, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін.- К.: «Центр учебової літератури», 2015. – 544 с.

9. Пілюков Ю.О. Процесуальні вимоги до висновку експерта у кримінальному провадженні Актуальні проблеми правознавства. Науковий збірник ЮФ ТНЕУ. /: 2018. – Вип. 3 (15). – С.99–103

10. Пілюков Ю.О. Новели кримінально-процесуального законодавства України у проведенні судових експертиз / Ю.О. Пілюков // Тези доповідей науково-практичного семінару «Можливості судової експертизи під час розслідування злочинів в умовах реформування правової системи в Україні» (26-27 вересня 2019 року). – Тернопіль : ЮФ ТНЕУ, Тернопільський НДЕКЦ МВС України, 2019 – 88 с.

11. Пілюков Ю.О. Судова експертиза, як форма використання спеціальних знань при розслідуванні корупційних злочинів». Актуальні проблеми правознавства. Науковий збірник ЮФ ТНЕУ. /: 2018. – Вип. № 4 (16). –С. 174-178.

12. Пілюков Ю.О. Судово-експертна діяльність у сучасному кримінальному процесі. Актуальні проблеми правознавства. Тернопіль: ЗУНУ. 2020. № 4 (24). С. 158-163.

13. Пілюков Ю.О. Підстави та порядок призначення судових експертиз у кримінальному процесі Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченій 55 річниці кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ України. НАВСУ Київ 2019. С.172-175

14. Пілюков Ю.О. Допит експерта в суді, як процесуальна форма використання спеціальних знань у кримінальному провадженні Актуальні проблеми правознавства. Тернопіль: ЗУНУ. 2021. № 2 (26). С. 149-158.

15. Юсупов В. В. Криміналістика в Україні у XX – на початку ХХІ ст. (історико-теоретичне дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Київ, 2019. 420 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристройів). Мобільні пристрой дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма КаIooI).
- Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із

керівником курсу.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (КПІЗ, тренінг)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 7 балів = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 8 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПІЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПІЗ = 30 балів.

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом